

Sygn. akt XVII AmC 2109/10

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 stycznia 2012 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: SSO Magdalena Sajur-Kordula

Protokolant: asystent sędziego Piotr Zawodny

po rozpoznaniu w dniu 13 stycznia 2012 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa Stowarzyszenia (...) w P.

przeciwko P. M. prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą (...) w D.

o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone

I. uznaje za niedozwolone i zakazuje P. M. prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą (...) w D. wykorzystywania w umowach z konsumentami postanowienia wzorca umowy o treści:

„Operator nie gwarantuje przepustowości transmisji od urządzeń brzegowych do sieci Internet.”;

II. zasądza od P. M. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) w D. na rzecz Stowarzyszenia (...) w P. kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. nakazuje pobrać od P. M. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) w D. na rzecz Skarbu Państwa - Sąd Okręgowy w Warszawie kwotę 600 (sześćset) złotych tytułem opłaty stałej od pozwu, od której uiszczenia powód był zwolniony z mocy prawa;

IV. zarządza publikację prawomocnego wyroku w Monitorze Sądowym i Gospodarczym na koszt P. M. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) w D..

SSO Magdalena Sajur-Kordula

Sygn. akt XVII AmC 2109/10

UZASADNIENIE

Powód Stowarzyszenie (...) w P. w pozwie, który wpłynął do tutejszego Sądu w dniu 2 sierpnia 2010 r., wniósł o uznanie za niedozwolone i zakazanie pozwanemu P. M. prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą „Firma (...)” wykorzystywania w obrocie z konsumentami postanowienia wzorca umowy o treści:

„Operator nie gwarantuje przepustowości transmisji od urządzeń brzegowych do sieci Internet.”
(§ 3 pkt 1 „Regulaminu świadczenia Usług Telekomunikacyjnych w sieci (...)”).

W uzasadnieniu powód podniósł, że pozwany prowadzi działalność gospodarczą oferując konsumentom m.in. usługi dostępu do Internetu oraz usługi telekomunikacyjne. Przy prowadzeniu działalności, do dnia 1 maja 2010 r. posługiwał

się powyższym postanowieniem umownym, które zdaniem powoda kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Na dowód powyższego powód przedłożył decyzję Prezesa UOKiK z dnia 25 czerwca 2010 r. nr (...), w której organ antymonopolowy uznał za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów wykorzystywanie przez P. M. powyższej klauzuli, jako podobnej do zarejestrowanych już w rejestrze prowadzonym przez organ.

Pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o odrzucenie pozwu, ewentualnie o oddalenie powództwa. W toku sprawy Sąd prawomocnie odmówił odrzucenia pozwu. Uzasadniając wniosek o oddalenie powództwa, pozwany podniósł, że w pozwie nie wykazano, aby zaskarżone postanowienie było abuzywne. Sprzedawane usługi dostępu do Internetu mają charakter asymetryczny, co oznacza, iż zachodzą znaczne rozbieżności pomiędzy prędkością wysyłania i pobierania danych z sieci Internet. Chodzi o stan, w którym dwóch użytkowników sieci posiada łącza o przepustowości 512 kbps w zakresie maksymalnej prędkości pobierania danych, natomiast prędkość wysyłania danych wynosi 128 kbps. W takiej sytuacji w przypadku próby przesłania przez obu użytkowników pliku, (...) będzie wysyłał plik do (...) z prędkością 128 kbps, co znaczy, że (...) pobierze plik z prędkością równą lub bardzo zbliżoną do prędkości 128 kbps, a nie – jak zakłada umowa u (...) – z prędkością do 512 kbps.

Pozwany podniósł też, że decyzja Prezesa UOKiK, na którą powołuje się powód, została przez pozwanego zaskarżona.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany P. M. prowadzi działalność gospodarczą w postaci świadczenia usług dostępu do Internetu na terenie D. oraz na obszarze przylegającym do tego miasta. Świadczy także usługi telekomunikacyjne. (okoliczność bezsporna; decyzja Prezesa UOKiK (...) z 25 czerwca 2010 r. k. 9 akt).

Przy prowadzeniu działalności gospodarczej pozwany posługiwał się do dnia 1 maja 2010 r. w obrocie z konsumentami wzorcem umownym o nazwie: „Regulamin świadczenia Usług Telekomunikacyjnych w sieci (...)”. Wzorzec ten zawierał w § 3 pkt 1 zakwestionowane przez powoda postanowienie o następującej treści:

„Operator nie gwarantuje przepustowości transmisji od urządzeń brzegowych do sieci Internet.”

(dowód: - decyzja Prezesa UOKiK (...) z 25 czerwca 2010 r. k. 9 akt).

Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Stosownie do art. 385¹ § 1 kc za niedozwolone postanowienia umowne (klauzule abuzywne) mogą być uznane tylko takie postanowienia umowy zawieranej z konsumentem, które łącznie spełniają następujące warunki:

- 1) nie zostały z nim uzgodnione indywidualnie,
- 2) nie określają głównych świadczeń stron, w tym ceny lub wynagrodzenia, chyba że zostały sformułowane w sposób niejednoznaczny,
- 3) kształtują prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami,
- 4) rażąco naruszają interesy konsumenta.

Jeśli chodzi o pierwszą przesłankę, jest ona w niniejszej sprawie spełniona, gdyż kwestionowane postanowienie nie jest indywidualnie uzgadniane z konsumentem.

Nie uzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. Są to postanowienia, które nie zostały ustalone w wyniku negocjacji między stronami. Z kolei postanowieniami indywidualnie uzgodnionymi są takie, które były w sposób rzeczywisty negocjowane (na ich treść

konsument mógł w praktyce oddziaływać) lub włączone do umowy wskutek propozycji zgłoszonej przez samego konsumenta.

Kwestionowane postanowienie nie jest wynikiem tego rodzaju uzgodnień. Jest ono jednym z elementów wzorca umowy o nazwie „Regulamin świadczenia Usług Telekomunikacyjnych w sieci (...)”, stosowanego przez pozwanego do 1 maja 2010 r. przy oferowaniu konsumentom profesjonalnego dostępu do Internetu. Ustawa wprost uznaje postanowienia przejęte z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi za nie uzgodnione indywidualnie (art. 385⁽¹⁾ § 3 zdanie 2 kc).

Ewentualny ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywał na pozwanym (art. 385¹ § 4 kc). Dowód ten nie został w niniejszej sprawie przeprowadzony. Pozwany zresztą nie wypowiadał się co do tej okoliczności, ani nie zaprzeczał, że kwestionowane postanowienie nie jest indywidualnie uzgadniane. Fakt ten można więc uznać za przyznany (art. 230 kpc).

Następnie, za niedozwolone mogą być uznane tylko te postanowienia, które nie określają głównych świadczeń stron. Przyjmuje się bowiem, że jeśli chodzi o główne świadczenia, strony zawsze uzgadniają je indywidualnie i właśnie ze względu na nie przystępują do zawarcia umowy.

Postanowienie umowne będące przedmiotem niniejszej sprawy nie dotyczy głównych świadczeń stron. Przez główne świadczenia stron należy rozumieć elementy przedmiotowo istotne umowy (essentialia negotii). Zalicza się do nich wynagrodzenie lub cenę jako świadczenie konsumenta oraz świadczenie wzajemne przedsiębiorcy: wydanie towaru czy wykonanie określonej usługi. W niniejszej sprawie głównymi świadczeniami są: z jednej strony – świadczenie na rzecz konsumenta usługi dostępu do Internetu, z drugiej strony – zapłata przez konsumenta ceny za tę usługę. Natomiast sporne postanowienie nie dotyczy tak rozumianych świadczeń głównych, lecz reguluje zakres odpowiedzialności pozwanego za przepustowość transmisji danych od urzędzeń brzegowych do sieci Internet.

Do rozstrzygnięcia pozostała ocena, czy kwestionowane przez powoda postanowienie umowne kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy.

Istotą dobrego obyczaju jest szeroko rozumiany szacunek do drugiego człowieka. Dobre obyczaje odwołują się do takich wartości, jak uczciwość, szczerłość, zaufanie, lojalność, rzetelność i fachowość. Sprzeczne z dobrymi obyczajami będą działania uniemożliwiające realizację tych wartości, w tym również takie, które zmierzają do niedoinformowania, dezinformacji, wykorzystania naiwności lub niewiedzy konsumenta. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że działanie wbrew dobrym obyczajom wyraża się w tworzeniu klauzul umownych, które godzą w równowagę kontraktową stosunku obligacyjnego.

Jeśli chodzi o przesłankę „rażącego naruszenia interesów konsumenta”, to znaczenie mają nie tylko interesy o charakterze ekonomicznym, lecz także dobra konsumenta jak jego czas, prywatność, wygoda, zdrowie konsumenta i jego bliskich, rzetelne traktowanie, prywatność, poczucie godności osobistej, satysfakcja z zawarcia umowy o określonej treści. Naruszenie jest „rażące”, jeśli poważnie i znacząco odbiega od sprawiedliwego wyważenia praw i obowiązków stron.

Oceniając w tym świetle sporne postanowienie: „Operator nie gwarantuje przepustowości transmisji od urzędzeń brzegowych do sieci Internet.”, Sąd uznał, że stanowi ono niedozwolone postanowienie umowne w rozumieniu art. 385¹ w zw. z art. 385³ pkt 2 k.c.

Pozwany zawierając umowę z konsumentem odpowiada za jej należyte wykonanie. Ma wobec tego skorzystać z takich środków technicznych lub posłużyć się innymi podmiotami, aby zapewnić wykonanie umowy zgodnie z jej treścią. Natomiast sformułowanie „Operator nie gwarantuje przepustowości transmisji (...)” nie może być zaaprobowane, gdyż jest zbyt ogólne i może go ekskulpować od odpowiedzialności za niewykonanie czegoś, co jest jego obowiązkiem w świetle umowy i niewykonanie nie jest następstwem okoliczności za które rzeczywiście operator

odpowiadać nie może. Zdaniem Sądu zapewnienie transmisji od urzędów brzegowych do sieci Internet leży w gestii pozwanego. Przedmiotowa klauzula wypełnia treść art. 385³ pkt 2 k.c., który za niedozwolone postanowienie umowne uznaje klauzulę wyłączającą lub istotnie ograniczającą odpowiedzialność względem konsumenta za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania. Odnosząc się do zarzutów pozwanego, zawartych w odpowiedzi na pozew i dotyczących kwestii technicznych- prędkości wysyłania i pobierania danych z sieci Internet, zauważyć należy, że pozwany w żaden sposób nie udowodnił swych twierdzeń, do czego był obowiązany na mocy art. 6 k.c.

Odnosząc się do podniesionej przez pozwanego okoliczności, że decyzja Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów załączona do pozwu nie jest ostateczna i została zaskarżona, należy zauważyć, że w postępowaniu zakończonym wydaniem tej decyzji Prezes Urzędu zajmował się badaniem tożsamości stosowanej klauzuli z postanowieniami wpisanymi do rejestru postanowień uznanych za niedozwolone. Sąd w niniejszym postępowaniu bada natomiast, czy dana konkretna klauzula nosi cechę abuzywności, bez odniesień do innych klauzul wpisanych do rejestru. Oba więc postępowania – przed Prezesem UOKiK oraz przed tutejszym Sądem – są od siebie niezależne i dotyczą innego przedmiotu.

Z powyższych względów Sąd orzekł o abuzywności kwestionowanej w pozwie klauzuli oraz zakazał pozwanemu jej stosowania.

Zgodnie z treścią przepisu art. 26 ust 1 pkt 6 w zw. z art. 113 ust. 1 oraz 96 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167 poz. 1398) rozstrzygnięto o obciążeniu pozwanego obowiązkiem uiszczenia opłaty sądowej.

Rozstrzygnięcie dotyczące kosztów zastępstwa procesowego oparto na mocy art. 98 § 1 i 3 k.p.c w zw. z § 14 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).

Publikację prawomocnego wyroku w Monitorze Sądowym i Gospodarczym zarządzono na podstawie art.479⁴⁴ k.p.c.